

24.6.2010

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Dotyczy: Petycji 0070/2010, którą złożył Sergio Diana (Włochy) w imieniu Comitato Sardo ProSardegnaNoGasdotto, w sprawie rozbieżności między założeniami polityki energetycznej UE a finansowaniem rurociągu GALSI (Gasdotto Algeria Sardegna Italia)

1. Streszczenie petycji

W następstwie kryzysu w dostawach energii w 2005 r. przewodniczący José Manuel Barroso zadeklarował, że UE musi zdywersyfikować swoje źródła energii w celu zapewnienia większego bezpieczeństwa. W art. 13 rozporządzenia (WE) nr 663/2009/WE ustanawiającego program wspomagania naprawy gospodarczej poprzez przyznanie pomocy finansowej Wspólnoty na projekty w dziedzinie energetyki dodatkowo podkreśla się potrzebę dywersyfikacji. Składający petycję poddaje w wątpliwość to, czy wybór rurociągu GALSI, jako kwalifikującego się do uzyskania finansowania wspólnotowego, jest spójny z treścią wspomnianego artykułu. Wskazuje on, że rosyjska spółka Gazprom jest mocno zaangażowana w działalność algierskiej spółki Sonatrach, która jest głównym udziałowcem w projekcie GALSI. Składający petycję i jego współpracownicy woleliby, aby fundusze UE były kierowane na inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii, powszechnie dostępnych na Sardynii, lub do innych sektorów, które przyczyniłyby się do odbudowy gospodarki.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 27 kwietnia 2010 r. Zwrócono się do Komisji, aby dostarczyła informacje (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 24 czerwca 2010 r.

GALSI to algiersko-włoski rurociąg prowadzący przez Sardynię do Toskanii, którego zasięg

może objąć także Korsykę. Jest to wspólne przedsięwzięcie jednego z głównych światowych eksporterów gazu i strategicznych partnerów włoskich o ustalonej pozycji na rynku dystrybucji, w tym partnerów regionalnych bezpośrednio zainteresowanych rozwojem lokalnego rynku gazu. Struktura kapitałowa jest następująca: Sonatrach 41,6%, Edison 20,8%, Enel 15,6%, Sfers (region Sardynia) 11,6%, Hera 10,4%.

Rurociąg GALSI wymieniany jest wśród europejskich projektów priorytetowych TEN-E oraz projektów o znaczeniu europejskim. Ponadto GALSI to także jeden z 31 gazowych projektów infrastrukturalnych, na które przyznano wsparcie finansowe UE w ramach Europejskiego planu naprawy gospodarczej (EERP).

Składający petycję kwestionuje to, czy wybór rurociągu GALSI jako kwalifikującego się do uzyskania finansowania unijnego na mocy rozporządzenia nr 663/2009/WE (ustanawiającego program wspomagania naprawy gospodarczej – EERP) jest spójny z zasadą dotyczącą potrzeby dywersyfikacji źródeł energii, zapisaną w punkcie 13 preambuły do tego rozporządzenia.

Składający petycję stwierdza, że przewodniczący José Manuel Barroso w swoich licznych oficjalnych oświadczeniach podkreślał potrzebę zdywersyfikowania przez UE źródeł energii i niepolegania na jednym jej źródle lub grupie krajów dostawców spoza Unii poprzez produkowanie większej ilości energii w Unii Europejskiej i, jeśli to konieczne, zapewnienie dostaw z innych, bardziej stabilnych politycznie regionów świata.

Jednak składający petycję zaznacza, że rosyjska spółka Gazprom jest mocno zaangażowana w działalność algierskiej spółki Sonatrach, która jest głównym udziałowcem w projekcie GALSI.

Składający petycję odnotowuje też, że w punkcie 13 preambuły do przedmiotowego rozporządzenia stwierdza się, że jednym z celów projektów uznanych za kwalifikujące się do finansowania UE powinno być „wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej poprzez zmniejszenie izolacji regionów lub wysp najmniej uprzywilejowanych”. W tym miejscu składający petycję zaznacza, że przedstawił już Komisji Europejskiej swoje obawy we wcześniejszym piśmie z lutego 2009 r. w sprawie sytuacji na Sardynii w związku z projektem GALSI, który uznaje za poważne zagrożenie dla mieszkańców, gospodarki i terytorium wyspy i który nie służy według niego żadnemu pożytecznemu celowi w kontekście dostaw energii.

Składający petycję zapytuje, czy Komisja Europejska i Parlament Europejski planują podjęcie działań w odpowiedzi na możliwe następstwa umów Rosji z Algierią w zakresie dostaw gazu. Pyta on też, czy Komisja Europejska i Parlament Europejski nadal uznają GALSI za projekt strategiczny w rozumieniu rozporządzenia nr 663/2009/WE z punktu widzenia dywersyfikacji źródeł i dostaw energii. Wreszcie składający petycję i współdziałające z nim osoby wolałyby, aby zamiast tego fundusze unijne zostały przyznane Sardynii i skierowane na inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii lub do innych sektorów, które przyczyniłyby się do odbudowy gospodarki.

W odniesieniu do konkretnej kwestii rozbieżności między założeniami polityki energetycznej UE a finansowaniem rurociągu GALSI (Gasdotto Algeria Sardegna Italia) warto

przypomnieć, że celem projektu jest połączenie algierskich zasobów gazu z rynkiem włoskim i europejskim nową trasą biegnącą przez Sycylię i Włochy kontynentalne, a zatem krótszą i bardziej konkurencyjną trasą dostaw gazu pochodzącego z Afryki Północnej do Europy. Tym samym, wraz z powstaniem przedmiotowej infrastruktury, osiągnięty zostanie cel zaspokojenia potrzeb w zakresie infrastruktury i dywersyfikacji dostaw energii, określony w „Drugim strategicznym przeglądzie sytuacji energetycznej – planie działania dotyczącym bezpieczeństwa energetycznego i solidarności energetycznej UE” oraz w rozporządzeniu nr 663/2009/WE ustanawiającym program wspomagania naprawy gospodarczej (EERP).

Ponadto projekt GALSI to niepowtarzalna okazja dostarczenia gazu ziemnego na Sycylię (i ewentualnie Korsykę), jedyny region niepodłączony obecnie do włoskiej sieci gazowej, co pozwoli na włączenie go do unijnego rynku energii i rozbudowę regionalnej sieci gazowej oraz przyczyni się do realizacji innego celu planu naprawy – „wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej poprzez zmniejszenie izolacji regionów lub wysp najmniej uprzywilejowanych”.

Jeśli chodzi o rzekome porozumienia między rosyjskim Gazpromem a algierską firmą Sonatrach, Komisja nie badała ich uzgodnień ani możliwego wpływu na zdolność firmy Sonatrach do niezależnego działania. Faktem są umowy na dostawy podpisane w 2006 r. przez Sonatrach i podmioty sponsorujące GALSI, a także umowa międzyrządowa zawarta przez Włochy i Algierię w listopadzie 2007 r., która stanowi podstawę do realizacji projektu GALSI. Umowy te to strategiczne kamienie milowe, w oparciu o które opracowano sam projekt.

Ponadto dostępne Komisji informacje na temat toczących się procedur wskazują, że właściwe władze podejmują obecnie niezbędne działania w celu dokonania oceny możliwego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko (w tym bezpośredniego, pośredniego i skumulowanego oddziaływania na środowisko). Projekt GALSI podlega obecnie ocenie oddziaływania na środowisko na mocy włoskiej ustawy D.Lgs. 152/06 z późniejszymi zmianami (zgodnej z dyrektywą 85/337/EWG). Ocena ta leży w gestii Ministerstwa Środowiska we Włoszech (*Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare – MATTM*). Zgodnie ze zwykle stosowaną procedurą różne zainteresowane strony – organy administracji centralnej i lokalnej, indywidualni obywatele i ich stowarzyszenia – przekazują swoje uwagi na temat projektu GALSI.

Komisja stwierdziła, że nie ma powodu, by kwestionować jej decyzję o wsparciu projektu GALSI, jeżeli z powodzeniem ukończona zostanie dotycząca go ocena oddziaływania na środowisko, a odpowiedzialne władze włoskie wydadzą pozwolenia na budowę i eksploatację.